

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „УПРАВЛЕНИЕ И АДМИНИСТРАЦИЯ“

Приета от ФС (протокол №/ дата):

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №/ дата):

Декан:

(проф. д-р Стоян Маринов)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “СЪВРЕМЕННИ ПОЛИТИЧЕСКИ СИСТЕМИ”;

ЗА СПЕЦ: „Съдебна администрация“; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 8;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	90	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Стоянка Георгиева)

2.
(доц. д-р Николега Михалева)

Ръководител катедра:
„Управление и администрация“ (доц. д-р Добрин Добрев)

I. АНОТАЦИЯ

Курсът има за цел да предложи систематизирани знания за политическите системи, тяхната същност, структура и функции. Учебната дисциплина „Съвременни политически системи“ ще провокира студентите от специалност „Съдебна администрация“ да задълбочат и разширят своите познания за политическите процеси в европейските демокрации, за основните субекти и институции, които формират и канализират властовите взаимодействия в съвременна Европа, както и в зруги части на света.

Тематичното съдържание обхваща следните основни елементи на политическите системи в Европа: представителство на интереси и публичност на политиката; социални кливиджи и демократично представителство; политически партии и партийни системи; избирателни системи; форми на управление и конституционно разделение на властта; изпълнителна власт и източници на политическо ръководство (лидерство); същност и специфика на на законодателната власт; структура и политическа власт на бюрокрацията; териториална децентрализация на властта; влияние на съдебната власт върху процесите в политиката; трансформация на политическите режими и др. Заедно с общите характеристики на съвременните конституционно-плуралистични системи се представят и техните основни вариации – парламентарна, президентска и полупрезидентска системи на държавно управление. Акцентът е не само върху държавните институции – парламент, правителство, съдебна власт и държавен глава, но и върху институциите на гражданското общество – политически партии, неправителствени организации, групи за натиск, медии и др.

Предложените знания ще повишат теоретичните и практически умения на студентите да се ориентират в сложните и динамични властови отношения в глобалния свят, както и техните способности за различни видове анализ на посочените проблеми, съобразно спецификата на културния контекст в различните европейски държави.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
Тема 1. Системният анализ на политиката		2	2	
1.1.	Теории за политическата система – Дейвид Йистън, Толкът Парсънз, Гейбриъл Алмънд, Робърт Дал и др.			
1.2.	Понятието „политическа система“. Същност и структура на политическата система.			
1.3.	Основни функции.			
1.4.	Нови подходи за изучаване на политическата система.			
Тема 2. Публичната държавна власт		2	2	
2.1.	Държавата като елемент на политическата система. Функции на публичната държавна власт.			
2.2.	Основни характеристики на модерната държава.			
2.3.	Метаморфозите на властта в условията на глобализация.			
2.4.	Форми на териториално устройство и форми на управление на държавата.			

Тема 3. Произход и развитие на политическите системи и режими		4	4	
3.1.	Общото наследство и общите предизвикателства пред европейските демокрации.			
3.2.	Политически системи от англо-американски тип.			
3.3.	Политически системи от континентално-европейски тип.			
3.4.	Политическите системи на доиндустриалните и частично индустриалните страни.			
Тема 4. Конституцията – основен елемент на политическата система		2	2	
4.1.	Различни форми на управление и конституции – практическа приложимост на конституционните модели на разделение на властите.			
4.2.	Ефективност на политическата система.			
Тема 5. Парламентаризъм		2	2	
5.1.	Произход и еволюция на парламентарната институция.			
5.2.	Структура и функции на съвременните парламенти. Основни типове парламенти.			
5.3.	Принципни различия между съвременните парламенти и техните взаимодействия с изпълнителната власт и администрацията.			
Тема 6. Изпълнителна власт		2	2	
6.1.	Изпълнителна власт и източници на лидерство в политиката. Принципи на индивидуална и колективна отговорност			
6.2.	Понятията „изпълнителна власт“ и „правителство“. Функции.			
Тема 7. Политическият режим като начин на функциониране на политическата система		2	4	
7.1.	Понятие и основни характеристики.			
7.2.	Типологията на политическите режими.			
7.3.	Авторитарни и тоталитарни политически режими.			
Тема 8. Сравнителен анализ на политическите системи на съвременните западни демокрации		6	6	
8.1.	Политическата система на Великобритания (т.нар. „устминстърски модел“).			
8.2.	Политическата система на Франция (класическата републиканска демокрация).			
8.3.	Политическата система на Германия (демокрация и федерализъм).			
8.4.	Политическата система на САЩ (моделът на разделената демокрация).			
Тема 9. Политическата система на ЕС		4	4	
9.1.	История на европейската интеграция.			
9.2.	Институционална архитектура на ЕС. Законодателна, изпълнителна и съдебна власт в ЕС.			
9.3.	Обществено мнение и демократичен дефицит в ЕС. Типове политически култури (Г. Алмънд и С. Верба).			
9.4.	Религия и политика в ЕС – католицизъм, протестантство, православие, ислям.			
Тема 10. Обща характеристика на политическите системи на Африка, Азия и Близкия Изток		4	2	
10.1.	Типология на афро-азиатските политически режими.			
10.2.	Политическите системи на Китай, Индия и Япония.			
10.3.	Политическите системи на арабските държави от Близкия Изток.			

10.4.	Политическата система на Израел.			
		Общо:	30	30

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Тест	1	20
1.2.	Курсова работа	1	30
	Общо за семестриален контрол:	2	50
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	40
	Общо за сесиен контрол:	1	40
	Общо за всички форми на контрол:	3	90

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Манолов, Г. Съвременни политически системи. Пловдив: Издателски комплекс ВУСИ, 2019.
2. Манолов, Г. Въведение в политическата наука. Пловдив: УИ „Паисий Хилендарски, 2013.
3. Къндева, Е., Спиридонова-Хект, И. Сравнителна публична администрация. София: Сиела, 2009.
4. Друмева, Е. Конституционно право. София: Сиела, 2008.
5. Георгиева, С. Политология. Варна: „Наука и икономика“, 2015.
6. The Cambridge History of Twentieth-Century Political Thought, Cambridge University Press, 2003.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Карасимеонов Г. Политика и политически институции. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2004.
2. Тодоров, А. Елементи на политиката, София: НБУ, 2012.
3. Малинов, С. Модерната демократична държава. Антология. София, 2004.
4. Дал, Р. За демокрацията, София: Обсидиан, 1999.
5. Драганов, Д. Политически ситеми през XX век. София: ИК Свят. Наука, 1998.
6. Коларова, Р. Сравнително европейско управление, С. 2008.
7. Дюверже, М. Полу-президентският режим. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 1995.
8. Линц, Х. Президентска или парламентарна демокрация, София: УИ "Св. Климент Охридски", 2010.
9. Пенев, В. Политическата система на Дания, София: Парадигма, 2004.
10. Almond, Gabriel A. Almond, Sidney Verba. The civic culture : revisited. Newbury Park: Sage Publications, 1989.